

פרשת ואתחנן

ה' אלוקים אתה החילות להראות את עבדך (ג, כד)

'אתה החילות להראות וכו'' אתה באת אלי בתחילה בסנה אעברה נא. (מדרש).

מה ענין גילוי הקב"ה למשה רבנו בתחילה בסנה, לכניסה לארץ ישראל.

ניתן לפרש זאת ע"פ מה דמצינו במדרש דמשה רבנו אמר לקב"ה, 'אתה אמרת המתחיל במצוה אומרים לו גמור, ואני שהתחלתי במצוה להוציאם ממצרים אינו מן הדין שאגמרו להביאם לארץ'.

אמנם יש להשיב תשובה על טענתו זו של משה רבנו, די"ל דיציאת מצרים אינה כרוכה לכניסה לארץ ישראל, ומטרת יציאתם ממצרים לא היתה כדי להכנס לארץ, אלא כדי שיצאו מעבדות לחירות ויקבלו את התורה במדבר, וא"כ מעשה זה כבר נגמר ע"י משה רבנו, ואין לכך שום השלכה לארץ ישראל.

והנה ביחזקאל מצינו, שדיבר עימו הקב"ה בחו"ל, והק' ע"כ בזה"ק, דהלוא אין הקב"ה מדבר עם נביא בחו"ל, ותי' בזה שני תירוצים, א' דכיון דהיה בנהר הוי המים כמו א"י, וב' דדוקא בתחילה אין הקב"ה מדבר עם נביא בחו"ל, אבל אם כבר התחיל לדבר עמו בא"י ממשיך לדבר עימו אף בחו"ל.

תירוץ נוסף מצינו בכוזרי, דאם הנבואה היא לצורך א"י שפיר יכולה להאמר אף בחו"ל.

מבואר במדרש, דמה הסנה גדל בלי מים בארץ ציה, כך בשעה שדיבר הקב"ה עם משה רבינו בסנה היו ישראל בלי תורה ומעשים טובים.

ובזה נבין את כוונתו של משה רבינו באמרו 'אתה באת אלי בתחילה בסנה', דמזה יש להוכיח דלא כהב' תירוצים שהובאו בזה, דהרי בא אליו בסנה במקום שאין בו מים ואף לא היתה נבואת המשך, אלא שם בתחילה נגלה אליו הקב"ה, וא"כ בהכרח צ"ל דהנבואה בסנה היתה לצורך א"י, וא"כ שמע מינה דיצ"מ וא"י כרוכות זה בזה ומטרת היציאה ממצרים היתה כדי להיכנס לארץ, והוי מעשה אחד, וא"כ שפיר טען משה רבנו 'המתחיל במצוה אומרים לו גמור', שהרי הכניסה לארץ היא יאמר המעשה של יציאת מצרים.

מקור: יערות דבש